

Заключний контроль проводиться після здійснення господарської операції за даними бухгалтерського, статистичного і оперативного обліку. Він здійснює перевірку виконання планів, правильність складання документів, на основі яких здійснюються записи на рахунках бухгалтерського обліку, правильність визначення фінансових результатів та відображення їх у фінансовій звітності, сприяє виявленню резервів та перспектив розвитку підприємства.

Отже, внутрішньогосподарський контроль сприяє раціональному витрачання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, дотриманню законності господарських операцій, виявленню зловживань та порушень.

Список використаних джерел

1. Білуха М. Т., Микитенко Т. В. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит: Підручник. — К.: Українська академія оригінальних ідей. — 2005. — 888 с.
2. Рудницький В. С. Внутрішній аудит: організація і методологія. — Тернопіль, 2000. — 104 с.
3. Чернелевський Л. М., Беренда Н. І. Аудит. Навч. посібник. — К.: Міленіум, 2002. — 466 с.

І. І. Гончар, канд. екон. наук., ст. викладач
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ЩОДО ЩОРІЧНОГО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ефективне використання капіталу підприємств відбувається в разі ефективного контролю за ним. Глобалізаційні процеси у світовій економіці передбачають перебіг капіталу до підприємств, які гарантують найефективніший спосіб його використання. Задля підвищення ефективності його використання та для підвищення довіри до підприємства, його власників, для прийняття обґрунтованих управлінських рішень потрібно мати повну, достовірну та неупереджену інформацію про фінансовий стан підприємства. Таку достовірність та повноту можна досягти періодичними аудиторськими перевітками або проведенням комплексного аудиту підприємства. В Україні ринок таких послуг досі вважається нерозвинутим. Особливо це стає помітно при вивченні системи аудиту в аграрному секторі економіки.

Необхідність суспільного незалежного контролю функціонування підприємницьких структур недержавної форми власності в аграрному секторі економіки України доводить об'єктивно існуюча потреба в розширенні галузевого ринку аудиторських послуг.

У розробку питань теорії та практики аудиту вагомий внесок зробили вітчизняні науковці: О. С. Бородкін, Ф. Ф. Бутинець, З. В. Гуцайлюк, Г. М. Давидов, Н. І. Дорош, О. А. Петрик, І. І. Пилипенко, О. Ю. Редько, В. Я. Савченко, В. В. Сопко, Б. Ф. Усач, В. О. Шевчук та ін. Водночас важливим є вивчення аспектів теорії та практики аудиту, що узагальнені в працях: Р. Адамса, Е. А. Аренса, Р. Доджа, Дж. К. Лоббека, Р. Монтгомері. Дослідження галузевої специфіки організації та методики аудиту в АПК започаткували: М. Я. Дем'яненко, К. П. Дудка, В. М. Жук, Н. Л. Жук, Л. С. Шатковська.

Незважаючи на численні наукові розробки, проблема створення цілісної системи аудиторського обслуговування залишається невирішеною і в першу чергу відсутністю єдиної концепції через функціонування і розвитку аудиторської діяльності в Україні. Так, донедавна обов'язковий аудит повинні були пройти лише 12 категорій підприємств, зокрема — акціонерні товариства, підприємства — емітенти облігацій та ін. Проте відповідно до нещодавніх змін до Закону України «Про аудиторську діяльність» [3] щорічний аудит повинен бути проведений і в «інших випадках, передбачених законами України» [1]. Так, враховуючи норми Закону України «Про господарські товариства» [2] господарські товариства повинні щорічно підтверджувати достовірність та повноту річної фінансової звітності. Ця норма закону тривалий час обходила товариства, в яких річний господарський оборот становив менше, ніж 250 неоподатковуваних мінімумів. Підставою для такого обмеження кола підприємств, для яких щорічний аудит був обов'язковим, були норми постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про аудиторську діяльність» [4].

Останніми змінами Закону України «Про аудиторську діяльність» Верховна Рада звузила коло «щасливчиків», для яких щорічне аудиторське підтвердження фінансової звітності є обов'язковим. Таких категорій підприємств небагато. Враховуючи дані Держкомстату України станом на 01.01.2007 р. серед загальної кількості зареєстрованих підприємств — 1210233 — раз на три роки може лише десята їх частина проходити. А якщо взяти до уваги, що середня вартість підтвердження аудиту фінансової звітності складає 3300 грн [5] (навіть для невеликих підприємств

така сума є значною), то стає зрозумілими, що дозволити собі таку «розкіш» зможе не кожне підприємство. Крім того, наразі відсутні норми, які б регулювали порядок нарахування штрафів стосовно неподання органам статистики разом із фінансовою звітністю аудиторського висновку.

Враховуючи вищевикладене, варто відмітити, що норми вітчизняного законодавства є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами господарювання, включаючи і в галузі аудиторської діяльності.

Дискусійним є питання розширення кола об'єктів обов'язкового аудиту в аграрному секторі. Потребує подальшої розробки також механізм оптимального співвідношення систем і методів регулювання аудиторської діяльності в Україні.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. № 3125-XII.
2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про аудиторську діяльність» від 14.09.2006 р., № 140-V.
3. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р., № 1576-XII.
4. Постанова Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р., № 3126-XII.
5. *Редько Олександр Юрійович*. Аудит в Україні. Морфологія: Монографія / Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України; Національний Центр обліку та аудиту. — К.: Інформаційно-аналітичне агенство, 2008. — 493 с.

С.О. Гримблат, професор
Ю.Г. Батир, канд. екон. наук, доцент
Харківська державна зооветеринарна академія

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Зважаючи на вступ України до Світової організації торгівлі, курс на інноваційний розвиток національного АПК слід розглядати як стратегічне завдання, а всі заходи, що передбачаються в цьому напрямі, як пріоритетні.